

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR PAZARLAMA İŞLETMECİLİK ORG. KİTLE İLETİŞİM HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK VE TİCARET A.Ş. (ESPAŞ)

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	6
7.	DENETİM BULGULARI.....	7

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
--	---

KISALTMALAR

AŞ : Anonim Şirket

EKAP : Elektronik Kamu Alımları Platformu

ESPAŞ : Eskişehir Pazarlama İşletmecilik Organizasyon Kitle İletişim Hizmetleri
Turizm Taşımacılık ve Ticaret Anonim Şirketi

LTD. ŞTİ. : Limited Şirket

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bazı Şüpheli Ticari Alacakların Hatalı Muhasebeleştirilmesi ve Yasal Süreçlerin Sonuna Kadar İşletilmemesi
2. Gelecek Aylara/Yıllara Ait Giderler Hesaplarının Hatalı Kullanılması
3. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'ne Aykırı Uygulamaların Bulunması
2. Borçlanmanın Belediye Meclis Kararı Olmaksızın Yapılması
3. Şirketin Taraf Olduğu Sözleşmelere İlişkin Damga Vergilerinin Ödenmemesi
4. Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması
5. Yasal Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle İdari Para Cezası Ödenmesi
6. Kamu İdaresi Hesaplarının İlgili Usul ve Esaslar'a Uygun Olarak Sayıştaya Gönderilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Eskişehir Pazarlama İşletmecilik Organizasyon Kitle İletişim Hizmetleri Turizm Taşımacılık ve Ticaret Anonim Şirketi (ESPAŞ), Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin doğrudan ve dolaylı hissedarı olduğu şirketler tarafından Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 2001 yılında kurulmuş olup 05.01.2001 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

ESPAŞ'ın faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup otopark ve garaj işletmeciliği ile ilgili her türlü alt yapı, üst yapı ve hizmet işlerini, plan, proje, araştırma, geliştirme ve eğitim hizmetleri, alışveriş merkezleri, iş merkezleri, marketler, her türlü gıda ve tüketim malzemelerini üretim, pazarlama, dağıtım ve ticaretini yapmak, kiosklar sanat galeri, sergi alanları, eğlence ve dinlence yerleri, parklar, kültür merkezleri, spor tesisleri, yüzme havuzları, lunaparklar, sinema ve gösteri merkezleri, müzik, orkestralar, halk oyunları ve konser merkezleri kurmak, kurdurtmak, işletmek, işlettirmek, kiralamak ve kiraya vermek işi ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde bulunan taşınmazlara ilişkin çeşitli tasarruflarda bulunabilir ve bunlar üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

ESPAŞ, faaliyetlerini temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, 9 tüzel kişi ortaklığını temsilen 1 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyesi 31.10.2019 tarihli 42 Sayılı Yönetim Kurul kararı ile seçilmiştir.

Şirket idari olarak; 8 müdürlük, 13 şeflik ile bunlara bağlı olarak çalışan personellerden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2020 tarihi itibarıyla 6'dır. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

ESPAŞ'ın nominal sermaye tutarı 50.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Şirketin 31.12.2020 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

ESPAŞ SERMAYE YAPISI		
Pay Sahibinin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Belde Marketleri Ticari İşletmecilik Pazarlama Turizm Eğlence Spor Sanat ve Ticaret Merkezleri Sanayi Ticaret Ltd. Şti.	25.900,00	51,80
Eskişehir Sanat Özel Eğitim Kültür Spor Özel Sağlık Reklam ve Tanıtım Hizmetleri Sanayi Ticaret Ltd. Şti.	15.100,00	30,20
Kent Dizayn Eskişehir Kentsel Dönüşüm AŞ	900,00	1,80
Eskişehir Park Bahçe Peyzaj Temizlik AŞ	3.309,45	6,62
Kent içi Toplu Taşıma Nakliye Makine ve İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	470,00	0,94
Eskişehir Kent Hizmetleri Üretim Yapım Bakım Onarım Dağıtım Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	560,00	1,12
Belde Kent Hizmetleri İnşaat Turizm Taşımacılık Ticari İşletmecilik İletişim Sanayi ve Ticaret AŞ	3.200,55	6,40
ESTRAM Hafif Raylı Sistemler Ulaşım Sanayi ve Ticaret AŞ	360,00	0,72
Eskişehir Halk Ekmek Sanayi ve Ticaret AŞ	200,00	0,40
Toplam Sermaye	50.000,00	100,00

Şirketin amacı, katlı ve açık otopark işletmeciliğinde, sektörel hizmet kalitesini arttırarak, otopark tarifesinde uygulanacak fiyatlandırmada piyasa dengesinin oluşturulmasını sağlamaktır. Bu nedenlerle şirketin ana gelir kaynağını otopark işletme gelirleri oluşturmaktadır. Bunun yanında perakende su satışı ve çay bahçesi/ büfe işletmeciliği de şirketin önemli gelir kalemleridir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporuna; Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtılmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit

veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Şirket muhasebe kayıtlarını ve mali tablolarını Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Muhasebe Uygulama Tebliği ve genel muhasebe kurallarını esas alarak oluşturmaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ESPAŞ, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olmadığı için bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır. Şirket, 6102 sayılı Türk

Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

Türk Ticaret Kanunu'nun yönetim ve temsil ile ilgili esaslar başlığı altında yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen “Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir” hükmü ile şirketlerde denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiş ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan, bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; “Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır.” denilmektedir.

Kanun'un 366'ncı ve 378'inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği gibi denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde iç kontrol sisteminin kurulması diğer şirketlerde de zorunludur. Burada Kanun'la getirilen yenilik, bağımsız denetçilerin gerekli görüp yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer anonim şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulmasının zorunlu tutulmasıdır.

Bu kapsamda Şirket tarafından kurulmuş bir iç kontrol veya iç denetim birimi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Pazarlama İşletmecilik Organizasyon Kitle İletişim Hizmetleri Turizm Taşımacılık ve Ticaret Anonim Şirketi (ESPAŞ) 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı Şüpheli Ticari Alacakların Hatalı Muhasebeleştirilmesi ve Yasal Süreçlerin Sonuna Kadar İşletilmemesi

Şirket tarafından şüpheli hale gelen bazı ticari alacaklara yönelik hatalı muhasebe işlemi yapıldığı ve söz konusu alacaklara yönelik yasal sürecin sonuna kadar işletilmediği tespit edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Şüpheli alacaklar" başlıklı 323'üncü maddesinde; ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla; dava veya icra safhasında bulunan alacaklar ile yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacakların şüpheli alacak sayılacağı ve şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilceği ifade edilmiştir.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde 128. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının; ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz alacakları kapsayacağı belirtilmiştir. Buna göre tahsili şüpheli hale gelmiş olan alacaklar ilgili hesapların alacağı karşılığında bu hesaba borç yazılarak bu durumdaki alacaklar normal alacaklardan çıkarılır. Alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda bu hesaba alacak kaydedilir.

Yine ilgili açıklamada 129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabının; şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkları kapsayacağı belirtilmiş ve devamında hesabın işleyişine yer verilerek; hesaplanan karşılık tutarının 129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına alacak, 654. Karşılık Giderleri Hesabına borç olarak kaydedileceği; şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin olunan zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi halinde,

gerçekleşmeyen kısmın 644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabına alacak, 129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına da borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca şüpheli ticari alacaklar, dava ve icra safhasında bulunan alacaklardan ve yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek küçük alacaklardan oluşmakta olup tahsili şüpheli hale gelmiş olan alacaklar için ihtiyaten karşılık ayrılabilir. Vadesinde tahsil edilemeyen şüpheli alacaklar, kanuni yollara hangi dönemde başvurulmuş ise o dönemde şüpheli hale geleceğinden, karşılığın da söz konusu dönemde ayrılması gerekmektedir. Alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda ise 128. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Yapılan incelemede; Şirket tarafından önceki yıllardan itibaren 128. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında takip edilen alacaklar için karşılık ayrılmadığı, bu alacaklar için yasal takibatın başlatıldığı ancak süreçlerin sonuna kadar işletilmediği ve 2020 yılı içerisinde söz konusu alacakların 689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-) hesabına borç, 128. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına alacak kaydedilerek hesaplardan çıkarıldığı, yıl sonunda ise düzeltme kaydı yapılarak söz konusu alacakların 127. Diğer Ticari Alacaklar Hesabına aktarıldığı anlaşılmıştır. Ancak gerek önceki yıllarda, gerekse yıl içerisinde ve yıl sonunda yapılan kayıtlar hatalıdır. Şöyle ki, ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların 128 No.lu hesapta takip edilmesi ve şüpheli ticari alacaklar için karşılık ayrılması gerekmektedir. Diğer yandan 128 No.lu hesaba ancak alacağın tahsil edilmesi veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda alacak kaydı yapılabilir. Bu nedenle henüz yasal süreçleri tamamlanmamış şüpheli ticari alacağın 128 No.lu hesaptan çıkarılıp 127 No.lu hesaba aktarılması işlemi hatalıdır.

Bundan sonraki süreçte 128. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında yer alan tutarların teminatlarını aşan kısmı için ilgili mevzuat gereği karşılık ayrılması, ilgili tutarların 129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabında izlenmesi ve şüpheli ticari alacaklarla ilgili yasal süreçlerin sonuna kadar işletilmesi gerekmektedir.

Şirket tarafından ilgili muhasebe hesaplarının aktif takibinin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Gelecek Aylara/Yıllara Ait Giderler Hesaplarının Hatalı Kullanılması

Şirket tarafından gerçekleştirilen borçlanmalara ilişkin faiz giderleri ile yapılandırılan borç taksitlerinin gelecek aylara/yıllara ait giderler hesaplarında takip edildiği tespit edilmiştir.

1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde muhasebenin temel kavramlarından olan dönemsellik kavramının; işletmenin sürekliliği kavramı uyarınca sınırsız kabul edilen ömrünün, belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanması olduğu, gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesinin, hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılmasının bu kavramın gereği olduğu ifade edilmiştir.

Anılan Tebliğ'in "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları"nın düzenlendiği (c) bendinde; 180. Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabının peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderleri izlemek için kullanılacağı; 280. Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabının ise peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek yıllara ait giderleri izlemek için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Tebliğ hükümlerinde açık bir şekilde ifade edildiği üzere, gelecek aylara/yıllara ait olmak üzere peşinen ödenen ve içinde bulunan dönemin gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken tutarların vadesine göre 180. Gelecek Aylara Ait Giderler ile 280. Gelecek Yıllara Ait Giderler hesaplarında takip edilmesi gerekmektedir.

Şirket hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, 2019 yılında özel bankadan gerçekleştirilen borçlanmaya ilişkin faiz giderlerinin borçlanmanın yapıldığı anda 180 ve 280 No.lu hesaplara alındığı ayrıca Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığına olan borçlarının, 11/5/2018 tarih ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında yapılandırılmak suretiyle taksite bağlandığı, Şirket tarafından söz konusu taksit tutarlarının da Tebliğ hükümlerine aykırı olacak şekilde vadesine göre gelecek aylara/yıllara ait giderler hesaplarında takip edildiği tespit edilmiştir.

Oysa borçlanmalara ilişkin faiz giderleri ile yapılandırılan borçlara ilişkin gelecek aylara ve yıllara ait taksit tutarları, süreye bağlı edimler olup, ödeme planlarında belirtilen aylar itibarıyla tahakkuk etmekte ve bu suretle ödemesi gerçekleştirilen tutarlar o ayın gideri olarak muhasebeleştirilmektedir.

Yukarıda izah edilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, tahakkuk zamanında ödenerek o ayın gideri olarak muhasebeleştirilmesi gereken tutarların ilgili dönemde peşin ödenmediği halde gelecek aylara/yıllara ait giderler hesaplarında takip edilmemesi gerekmektedir.

Şirket tarafından gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Şirket uhdesinde çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı tespit edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Defter tutma ve envanter" başlıklı 64/1'inci maddesinde; her tacirin, ticari defterleri tutmak ve defterlerinde, mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesapları tanımlanmış olup 372 ve 472 No.lu hesaplar, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde veya uzun vadede ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılmaktadır. Kıdem tazminatı karşılıkları ilk ayrıldığında, 472. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedilmesi, vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen tutarların, 372. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yine aynı Tebliğ'de muhasebenin temel kavramlarına yer verilmiştir. Bu kavramlardan dönemsellik kavramı gereğince; her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanabilmesi için gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Kıdem tazminatı tutarlarının karşılık ayrılmadan ödendiği yılda tamamının gider kaydedilmesi durumunda, dönem giderlerinin gerçeği yansıtmamasına sebep olacaktır. İhtiyatlılık kavramı ise; muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin göz önüne alınması gerektiğini ifade etmekte olup bunun sonucu olarak ileriki dönemlerdeki muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayrılmalıdır.

Her ne kadar Tek Düzen Muhasebe Sistemini uygulayan şirketlerde 6 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği gereğince kıdem tazminatı karşılığı ayrılması

hususlu ihtiyarlık teşkil etse de kıdem tazminatlarının gelecekte gider olarak Şirketin karşısına çıkabilecek olması nedeniyle hesap dönemi itibariyle kıdem tazminatlarının hesaplanıp karşılık ayrılarak mali tablolarda izlenmesi Şirketin mali durumunu gerçeğe uygun olarak görmesine imkan sağlayacaktır.

Ancak yapılan incelemede, Şirkette çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılarak söz konusu hesaplara alınmadığı, işçilere yapılan kıdem tazminatı ödemelerinin tamamının ödemenin yapıldığı yılda giderleştirildiği görülmüştür.

Belirtilen nedenlerden dolayı işçilere yapılacak kıdem tazminatı ödemelerinin ait olduğu dönemin gelir tablosunda gösterilerek faaliyet sonuçlarının sağlıklı bilgi üretmesini ve Şirketin ileriki dönemde gerçekleşmesi beklenen giderlerinin bilançoda gösterilmesini teminen işçiler için her yıl kıdem tazminatı karşılığı ayrılmasının ve 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'ne Aykırı Uygulamaların Bulunması

Şirketin anlaşmalı olduğu bankalar tarafından tahsil edilen tutarların kamu sermayeli banka hesabına aktarılmadığı, ayrıca kredi kartı tahsilat tutarlarının 20 günü aşan sürelerle banka hesaplarına aktarıldığı tespit edilmiştir.

08.03.2019 tarihli ve 30708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; belediyelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketlerinin Yönetmelik kapsamında olduğu ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında;

18.06.2011 tarihli ve 27968 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar hükümleri saklı kalmak kaydıyla kurumların;

Faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi ve yurt içinde yerleşik bankalar

aracılığıyla olmak koşuluyla ödeme kuruluşlarını ve elektronik para kuruluşlarını da kullanabileceği, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının, kamu kurumları adına tahsil ettikleri tutarları anlaşma yaptıkları yurt içinde yerleşik bankalarda ilgili kamu kurumu adına açılacak hesaplara işlem yapılan gün içerisinde aktarmak zorunda olduğu,

Gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden iş günü içinde, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Şirket hesapları üzerinde yapılan incelemelerde, yurt içinde yerleşik bankalar aracılığıyla tahsil edilen tutarların takip eden iş günü içinde kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmadığı,

Kredi kartı ile yapılan tahsilatların ise anlaşmalı olunan banka tarafından 20 günü aşacak şekilde 64 güne varan sürelerle kamu sermayeli banka nezdindeki hesabına aktarıldığı tespit edilmiştir.

Şirket kaynaklarının en verimli şekilde kullanılabilmesi için yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde hareket edilmesi ve bu doğrultuda işlem tesis edilmesi gerekmekte olup Şirket tarafından konu hakkında gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Borçlanmanın Belediye Meclis Kararı Olmaksızın Yapılması

Şirket tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinin (e) bendine aykırı olacak şekilde borçlanma yapıldığı tespit edilmiştir.

Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinin (e) bendi uyarınca Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayı ile yapılabilir.

Şirketin Banka Kredileri Hesabı detaylı incelendiğinde, 2019 yılında 133.000,00 TL tutarında kredi kullanıldığı ve kredi ödemesinin 2020 yılında da devam ettiği görülmüştür. Yukarıda belirtilen mevzuat hükmünde her ne kadar kesinleşmiş bütçe geliri ibaresi kullanılsa da ESPAŞ'ın tek düzen hesap planına tabi olduğu dikkate alındığında kesinleşmiş bütçe geliri ibaresinden bir önceki yıl Net Satışlar toplamının anlaşılması gerekmektedir.

Şirketin 2019 yılı borçlanma tutarlarına bakıldığında, yukarıda yer verilen mevzuat hükmü gereğince net satışlarının yeniden değerlemesi sonucunda bulunacak olan tutarın %10'nu geçmeyen tutarlar için Eskişehir Büyükşehir Belediye Meclis kararı ile borçlanma yapması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, 2019 yılında yapılan borçlanma işlemlerinin Büyükşehir Belediye Meclisinin kararı olmaksızın gerçekleştirildiği görülmüştür.

Şirket tarafından bundan sonra yapılacak borçlanmalarda ilgili mevzuat doğrultusunda hareket edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Şirketin Taraf Olduğu Sözleşmelere İlişkin Damga Vergilerinin Ödenmemesi

Şirket faaliyetleri kapsamında ilgililer ile yapılan sözleşmelere ilişkin damga vergilerinin ödenmediği tespit edilmiştir.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde; Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, Kanun'da geçen kağıtlar teriminin, yazılıp imzalamak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun'un "Mükellef" başlıklı 3'üncü maddesinde; Damga Vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu belirtilmiş,

"Nispet" başlıklı 14'üncü maddesinde ise; kağıtların damga vergisinin bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yazılı nispet veya miktarlarda alınacağı, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin değiştirilmesi halinde artan miktarın aynı nispette vergiye tabi olduğu, bunların devri halinde aslından alınan verginin dörtte biri alınacağı, mukavelenamelerin müddetinin uzatılması halinde ise aynı miktar veya nispette vergi alınacağı ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un "Vergi ve cezada sorumluluk" başlıklı 24'üncü maddesinde; vergiye tabi kağıtların Damga Vergisinin ödenmemesinden veya noksan ödenmesinden dolayı alınması lazım gelen vergi ve cezadan, mükelleflere rücu hakkı olmak üzere, kağıtları ibraz edenlerin sorumlu olduğu, birden fazla kişi tarafından imza edilen kâğıtlara ait vergi ve cezanın tamamından imza edenlerin müteselsilen sorumluluğun bulunduğu,

22'nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bulunanların, taraf oldukları işlemlere ilişkin kâğıtlara ait verginin beyan ve ödenmesinden sorumlu olduğu, verginin ödenmemesi veya noksan ödenmesi durumunda vergi, ceza ve fer'ilerinin, vergi için diğer işlem taraflarına rücu hakkı olmak üzere, bu fıkroda belirtilen kişilerden alınacağı belirtilmiştir.

Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olan kurum ve kuruluşlarını belirleme yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiş olup, bu kapsamda ilgili Kurum tarafından yayımlanan 16 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile "Anonim Şirketler" in de içinde bulunduğu kurumlar madde kapsamına alınmış ve bu kurumlara ilişkin sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis edilmiştir.

Mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 488 sayılı Kanun kapsamında taraflarca imza altına alınan ve belli parayı ihtiva eden sözleşmelerin damga vergisinin konusunu teşkil ettiği, verginin mükellefinin sözleşmeleri imza edenler olduğu ve verginin tamamından müteselsilen sorumlu oldukları, Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bulunan kurum ve kuruluşların sürekli damga vergisi mükellefiyetinin bulunduğu ve 16 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile anonim şirketlerin kapsama dahil edildiği dolayısıyla Damga Vergisi Kanunu kapsamında bulunan sözleşmelere ilişkin vergiden imza edenler ile birlikte anonim şirketlerinde sorumlu olduğu anlaşılmaktadır.

Şirket hesap ve işlemleri üzerinde yapılan incelemelerde, Şirket faaliyetlerinin yürütülmesi sürecinde ilgililer ile sözleşme/ler imzalandığı, bu sözleşmelerin bir kısmının belli parayı ihtiva ederek 488 sayılı Kanun'un konusunu teşkil ettiği ancak söz konusu sözleşmelere ilişkin verginin ne Şirket ne de sözleşmeyi imza eden ilgililer tarafından ödenmediği, Şirket yetkilileri tarafından damga vergisinin ödemesinin yapılmadığı gibi sözleşme imzaladığı ilgililerden de ödeme yapıldığına ilişkin makbuzun istenmediği tespit edilmiştir.

Şirket tarafından konu hakkında gereken dikkatin gösterileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Limitler kapsamında yapılan doğrudan temin alımlarında alım yapılacak gerçek veya tüzel kişilerin yasaklılık kontrollerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 30'uncu maddesinin beşinci fıkrasında teyit işlemleri düzenlenmiş olup, aynı fıkranın (4) numaralı alt bendine göre;

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği,

Ancak, anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Buna göre Kanun kapsamında bulunan idareler, parasal limit dâhilinde yaptıkları doğrudan temin alımlarında, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığını Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP)'tan kontrol etmelidir.

Yapılan incelemelerde, Şirketin parasal limitler kapsamında yaptığı doğrudan temin alımlarında, alım yapılan gerçek veya tüzel kişinin yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığını EKAP'tan kontrol etmediği tespit edilmiştir.

Söz konusu mevzuata aykırı uygulama, ihale mevzuatı uyarınca yükümlülüklerini ve taahhütlerini tam ve eksiksiz olarak yerine getirmeyen istekli olabilecek kişilerden alım yapılması riskini de beraberinde getirecektir.

Şirket tarafından 2020 yılı içerisinde gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında sonradan yasaklılık kontrollerinin sağlandığı ve 2021 yılında da söz konusu kontrollerin gerçekleştirilmeye devam edildiği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Yasal Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle İdari Para Cezası Ödenmesi

Aylık prim ve hizmet belgelerinin belirtilen süre içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmemesi nedeniyle idari para cezası ödenmek zorunda kalındığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 86'ncı maddesinde öngörülen; aylık prim ve hizmet belgelerinin, Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'de ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nde belirtilen süre içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Şirket tarafından aylık prim ve hizmet belgelerinin mevzuatta belirtilen süre içerisinde ilgili Kuruma verilmemesi sebebiyle 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesine istinaden idari para cezası uygulandığı ve Şirketin 2020 yılında toplam 11.030,00 TL idari para cezası ödemek zorunda kaldığı görülmüştür.

Söz konusu yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmemesi Şirketin ilave mali yük altına girmesine sebep olduğundan mevzuatta belirtilen sürelere dikkat edilmesi önem arz etmektedir.

Şirket tarafından bahse konu idari para cezalarının ödenmesine neden olan yetkili muhasebe yöneticisi ile ilgili tutanakların tutulmak suretiyle iş akdinin sona erdirildiği, adli yargıda dava açmaya yönelik şikayette bulunulduğu, dava ve icra takiplerinin Şirket avukatı nezdinde yürütüldüğü belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Kamu İdaresi Hesaplarının İlgili Usul ve Esaslar'a Uygun Olarak Sayıştaya Gönderilmemesi

Şirketin, "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" a göre Sayıştaya verilmesi gereken belgeleri zamanında göndermediği tespit edilmiştir.

İlgili Usul ve Esaslar'ın 2'nci maddesinde, Sayıştay denetimine tabi olan kamu idarelerinin mezkûr Usul ve Esaslar'ın kapsamında olduğu; 4'üncü maddesinde, şirketlerin de kamu idaresi tanımı içerisinde bulunduğu hüküm altına alınmıştır.

Yine mezkûr Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, Sayıştay denetimine tabi olan şirketlerin gönderecekleri belgeler sayılmış, bu belgelerin verilme yeri ve süreleri ise 6'nı maddesinde ifade edilmiştir. Ayrıca gönderecekleri belge ve bilgilerin hangi formatta istendiği Yönetmelik ekinde gösterilmiştir. Bu bağlamda; Şirketin; Usul ve Esaslar'da sayılan defter, mali tablo, belge ve bilgileri yine bu Usul ve Esaslar'da belirlenen sürelerde ve istenilen formatta Sayıştaya göndermesi gerekmektedir.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; aylık mizan ve yevmiye defterinin takip eden ayın sonuna kadar Sayıştaya gönderilmediği görülmüş olup mezkûr Usul ve Esaslar çerçevesinde istenilen bilgi ve belgelerin Sayıştaya zamanında ve belirtilen formatta gönderilmesi gerekmektedir.

Şirket tarafından bilgi ve belgelerin 2021 yılında Sayıştaya gönderilmeye başlandığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>